

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

כ"ג תמוז תשע"ח
 06 יולי 2018

אל: מנהלי בתי הספר, רכזי החינוך הגופני, המורים לחינוך גופני
מאת: גיא דגן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני

שלום רב,

הנדון: חוזר מפמ"ר חינוך גופני תשע"ט-1

בחוזר זה:

מספר עמוד	התוכן
	פתיח
3	א. רציונל מקצוע החינוך הגופני
4	ב. הנחיות כלליות
4	ג. חשיבות החינוך הגופני בעידן הטכנולוגי
4	ד. עיקרון הבחירה בחינוך הגופני
5	ה. הגברת הפעילות הגופנית של התלמידים בזמנם הפנוי
6	ו. פכ"ל – פעילות כושר גופני לחיים
6	ז. תיק תכניות לימודים – בחינוך הגופני
7	ח. חוזרי מנכ"ל חשובים שעודכנו בשנה האחרונה
7	ט. פיתוח מקצועי למורים - השתלמויות ארציות
9	י. הנושא השנתי – 70 שנה למדינת ישראל
11	יא. תמונה ישראלית
11	יב. מקצוע מוגבר לבגרות 5 יחידות לימוד ובנוס
12	יג. ספורט בתי הספר ברמה העולמית
13	יד. איסור כניסת איגודי ספורט לבתי"ס

העתקים:

ד"ר משה וינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית
 גב' דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
 מנהלי מחוזות
 מר עפר שמעוני, מנהל המחלקה לפיקוח על החינוך הגופני
 המפקחים על החינוך הגופני

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

למנהלי בתי הספר והמורים לחינוך גופני שלום רב,

מטרת העל של הפיקוח על החינוך הגופני היא לעצב, לפתח ולטפח אצל התלמיד דפוסי פעילות והתנהגות גופנית וספורטיבית, במסגרת עבודת צוות, בגבול הפוטנציאל האישי שלו, לשם הבטחת איכות חייו, בריאות ואישיותו.

החינוך הגופני הינו מקצוע המחנך לפעילות גופנית כחלק מאורח חיים פעיל ובריא וניצול נבון של שעות הפנאי. כל זאת לשם הקניית ערכים כגון סובלנות, הגינות, שיתוף פעולה, עזרה הדדית וכבוד לזולת. מטרתנו היא לשנות דפוסי התנהגות ואורח חיים היושבני של תלמידנו.

פעילות גופנית יום יומית ותזונה נכונה, הינם ערובה לבריאות הגוף והנפש. ילד פעיל גופנית יהיה בריא יותר בגופו ובנפשו ויסגל אורח חיים בריא וערכי גם כמבוגר.

החינוך הגופני הוא חלק מ"ליבת" מערכת החינוך ומהווה חלק אינטגרלי מתרבותה של מדינת ישראל.

המורים לחינוך גופני הינם מחנכים העוסקים במלאכת החינוך במסגרת שיעורי החינוך הגופני, אירועי הספורט, ההפסקות הפעילות והיוזמות השונות הנערכות בביה"ס ומחוצה לו.

איחולי הצלחה לכולנו במשימתנו החשובה, לחינוך הדור הצעיר להיות אזרחים פעילים, ערכיים ובריאים יותר.

בברכה,

גיא דגן

המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

א. רציונל מקצוע החינוך הגופני

הצורך בתנועה אצל ילדים בגיל הרך הוא בסיסי וטבעי כמו גם הצורך במנוחה ובאוכל. התנועה מאפשרת להם גדילה והתפתחות. התפקיד המרכזי של החינוך הגופני בגיל הרך, הוא לעודד את הילדים להתנסות בתנועה מגוונת. תוך כדי תנועה לומדים הילדים על עצמם ועל סביבתם.

בגיל הרך מתרחשים תהליכי התפתחות ובניית תשתית לתנועה, מעוצבים הרגלי תנועה ופעילות, ניטעים יסודות לשלומות ולבריאות, מתבססת ההערכה העצמית, הולכת ונבנית חשיבה רציונלית על בסיס החשיבה האינטואיטיבית ומתפתח מגוון תפקודים חברתיים. תהליכים אלה אינם מתרחשים כל אחד בתחומו הסגור אלא משפיעים זה על זה. לכן, בפעילויות המוצעות בתכנית הלימודים משולבים תהליכים קוגניטיביים, חברתיים ורגשיים. [תכנית לימודים לכיתות א' – ב'](#) מאורגנת סביב שלושה נושאים. הנושא: "חינוך לתנועה" מדגיש את התנועה המגוונת ואת הבחירה האישית. הנושא "חינוך לשלומות" מציב את היסודות – ידע ופיתוח מודעות לקשר בין פעילות גופנית לבין שמירה על הבריאות. הנושא: "שילוב תנועה בסביבה הפיסית והחברתית" מציע תרומה להתפתחות הגופנית והמוטורית כחלק מתנועה חופשית, מהווי הילדים, ומהמהלך השוטף של חיי היום-יום. תכנית הלימודים הזו היא תשתית להשגת המטרות של תכנית הלימודים מכיתה ג' ואילך בכל התחומים: הגופני, החברתי, הרגשי ובתחומי הידע וההבנה.

[תכנית הלימודים בחינוך גופני לכיתות ג' – י"ב](#) באה לענות על צרכי החברה בתחום החברתי, התרבותי, הכלכלי והטכנולוגי, בהנחה שהחינוך הגופני והספורט הם חלק אינטגרלי מתרבותה של החברה. הפעילות הגופני היומיומית, מחד גיסא, והספורט המקצועני-הישגי, מאידך גיסא, הם מוקדי עניין של רבים. תכנית הלימודים בחינוך הגופני מכוונת אפוא לסייע ללומדים הצעירים להתאים עצמם לדרישות החברה ולאתגרים החדשים שהיא מציבה בפניהם.

תכנית הלימודים בחינוך הגופני בבתי הספר מפקידה בידי המורה את ניתוב ההתנסות הגופנית בהתאם למטרות שיצוינו להלן, ומעמידה אותו כמקור הכוונה והשראה לחשיבה ולפעילות הגופנית. כל זאת להשגת יעדי התנועה, הפעילות הגופנית והבריאות. עיקרון מרכזי בתכנית הוא חינוך לקראת בחירה. מתן אפשרויות בחירה בחינוך הגופני עשוי לתת מענה לצרכים של לומדים בגילאים שונים, וזאת תוך העברת האחריות מהמורה לתלמידים. הבחירה האישית, במיוחד בגיל ההתבגרות שבו התלמידים מקבלים אחריות על התהליך ועל תוצר למידתם, מגבירה את ההניעה של התלמידים ליטול חלק בפעילות גופנית ולהגדיל את מעורבותם במקצועות הספורט והתנועה. תכנית הלימודים מדגישה את מודעותו ומחויבותו של המורה לחינוך התלמידים להפנמת ערך הפעילות הגופנית כחלק בלתי נפרד מאורח חיים בריא. התכנית מדגישה את בחירתה והתאמתה של הפעילות הגופני לכל תלמיד ותלמידה כדי להגיע לביצוע מיטבי אישי לפי יכולתם ולפי צורכיהם. החינוך הגופני משלב נושאים עיוניים שמטרתם פיתוח הידע וההבנה של גוף האדם, עקרונות התנועה ומקומה של הפעילות הגופנית בקידום הבריאות. התכנית מכוונת לכלל התלמידים בכל המגזרים והיא מגדירה כללים והנחיות לשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במערכת החינוך הרגילה כדי להקל את שילובם בחברה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

ב. הנחיות כלליות

הוראת החינוך הגופני בבתי הספר תושבת על תכנון הוראה הכולל את כל השיעורים והאירועים במהלך שנת הלימודים. תכנון זה יתבסס על תכניות הלימודים בחינוך הגופני.

בכל בית ספר ימונה אחראי או מרכז מקצועי שירכז את התכנון המוסדי שיכלול מטרות, יעדים והישגים מצופים בחינוך הגופני וכן יגדיר את דרכי המדידה וההערכה של מידת השגתם. תכנית ההוראה של בית הספר תימצא בידי מנהל בית הספר.

לקראת פתיחתה של כל שנת לימודים יגישו המורים לחינוך גופני למנהל תכנון הוראה המותאם לאוכלוסיית בית-הספר ולתנאיו. התכנון יכלול מטרות ותכנים לשנת הלימודים כולה ותכנון תקופתי לכל כיתה.

אירועי החינוך הגופני ייערכו לפי "תקנון אירועי החינוך הגופני" המעודכן המפורסם באתר המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני בכתובת www.education.gov.il/pe. מורים המעוניינים במידע בנוגע לאירועים יפנו אל המפקח/ת על החינוך הגופני במחוז.

ג. חשיבות החינוך הגופני בעידן הטכנולוגי

מזה שנים רבות אנו עדים לתופעה בה ככול שגוברים הפיתוחים הטכנולוגיים כך פוחתת תנועת האדם, המסגל לעצמו אורח חיים יושבני שתוצאותיו הן מחלות כמו: יתר לחץ דם, טרשת עורקים, אוטם שריר הלב, השמנה, סוכרת ועוד. החידושים הטכנולוגיים מפחיתים גם את האינטראקציה הבינאישית של בני האדם העלולים לפגוע בחוסנו הנפשי של התלמיד. החינוך הגופני הינו המקצוע במערכת החינוך בו התלמידים מפעילים את גופם ומתקיימת בו אינטראקציה חברתית עצימה. כלומר, החינוך הגופני הינו התרופה הטבעית לחוליי הפיתוחים הטכנולוגיים הבלתי נגמרים. תפקיד המורים לחינוך גופני לתרום את חלקם לשינוי התרבותי המתבקש.

הפיקוח על החינוך הגופני הציב לעצמו מטרה לעשות שימוש בפיתוחים הטכנולוגיים להגברת הפעילות הגופנית של התלמידים. בבחינת " יצא מתוק מעז ".

לשם כך, פותחה השתלמות ארצית לכלל מורי החינוך הגופני (ראו להלן סעיף י').

ד. עיקרון הבחירה בחינוך הגופני

עיקרון הבחירה בחינוך הגופני מעוגן בתכנית הלימודים בחינוך גופני (תשס"ו). התכנית כוללת נושאי חובה ונושאי בחירה. תכנית הבחירה מהווה 75% מתכנית הלימודים ובה נושאי חובה ונושאי חובה בחירה. בבחירה יתחשב המורה בתנאים הסביבתיים, במדיניות המוסד ובנטיית התלמידים.

מבחר הפעילויות כולל פעילויות "לכל החיים" ופעילויות ספורט "מסורתיות". כיתות ג' – ו': התלמידים יחזרו על חלק מהמיומנויות שנרכשו וישכללו אותן, וכן ירכשו מיומנויות יסוד נוספות בענפי הספורט, החינוך הגופני והנופש, שיותאמו לרמתם. כיתות ז' – ט': המשך התהליך הלימודי ומיקודו בענפים ובמיומנויות המצריכים יתר בגרות פיזית ומנטלית. **בסוף התקופה יהיה התלמיד מסוגל לבחור מספר כיוונים מצומצם מתוך כלל האפשרויות שהוצגו לפניו בשנות הלימודים הקודמות.**

\\fsd\vol2\DATA\הפיקוח הארצי על החינוך הגופני\עפר שמעוני\תשעט - שנת הלימודים\חוזר מפמ"ר תשעט\חוזר מפמ"ר חינוך גופני תשעט - docx1

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

כיתות י' – י"ב: **התלמיד יבחר** פעילות גופנית אחת מכל "משפחת מקצועות": פעילויות "לכל החיים" ופעילויות "מסורתיות".

על מנת לאפשר לתלמידים ולתלמידות לימודי בחירה בחינוך הגופני, השאיפה היא לקיים את שיעורי החינוך הגופני מסגרת של שיעורי רוחב בהם כלל צוות החינוך הגופני ילמד במקביל שיעורים בתחום התמחותם (פעילויות "לכל החיים" ופעילויות "מסורתיות"), כאשר התלמידים והתלמידות יבחרו את הנושא הקרוב אל ליבם. הערכות כזו דורשת היענות והבנה מצד הנהלת בית הספר, אשר תבוא לידי ביטוי בשינויי מערכת מתאימים. בחטיבה העליונה, נושא הכושר הגופני לחיים יודגש ויהיה מרכזי הן מעשית והן עיונית.

ה. הגברת הפעילות הגופנית של התלמידים בזמנם הפנוי

תכנית פעולה להגברת הפעילות הגופנית בקרב תלמידי בית הספר

בעשור האחרון אנו עדים למחקרים ולפרסומים המצביעים באופן שיטתי על תרבות פנאי פסיבית, ירידה בזמן המוקדש לפעילות גופנית לצד עליה במשקל בקרב ילדים ומתבגרים. לנוכח הנתונים הללו, הציב משרד החינוך את הגברת הפעילות הגופנית והחינוך לתזונה נבונה בקרב תלמידי ישראל כמשימה לאומית.

מטרת העל בחינוך הגופני מכוונת את התלמידים לשינוי דפוסי התנהגות ומעודדת לאורח חיים פעיל ובריא. **אנו רואים במורה לחינוך גופני דמות מקצועית ודומיננטית, אשר בכוחה להוביל מהלך שמטרתו הגברת הפעילות הגופנית בשגרת ביה"ס ומחוצה לו.**

במטרה להוביל מהלך זה תוך יצירת מוטיבציה ורצון לשינוי בקרב התלמידים, מוטלת עלינו האחריות ליישם את הפעולות הבאות:

- להעלות את המודעות לחשיבות צריכת פעילות גופנית ותזונה נבונה כמרכיבים מרכזיים לאיכות חיים.
- לספק סביבה בית ספרית התומכת באורח חיים פעיל בשיעורים ובהפסקות מדי יום.
- להרחיב את מעגל השותפים: צוות מורים, מועצת תלמידים, הורים, תכניות תל"ן ועוד.
- להוביל ולקדם יוזמות חדשות ויצירתיות להעברת המסר על חשיבות העיסוק בפעילות גופנית בשגרת היום.

להלן הנחיות והצעות ליישום תכנית פעולה להגברת פעילות גופנית:

- המורים לחינוך גופני, בשיתוף ההנהלה וצוות ביה"ס יפתחו תכנית לפעילות גופנית נוספת (מעבר ל 2 ש"ש) במהלך יום הלימודים.
- המורים לחינוך גופני יתכננו את השעורים בשאיפה למקסם את זמן הפעילות הגופנית לתלמיד בכל שיעור. השאיפה להגיע ל 30 דקות פעילות גופנית לתלמיד בשיעור.
- המורים לחינוך גופני יעודדו ויכוונו את התלמידים לעיסוק בפעילות גופנית בשעות אחה"צ ע"י מתן תמריצים כדוגמת תוספת של 10% בציון השנתי.
- המורים **ישלבו כלים טכנולוגיים** בתכנית ההוראה ליצירת עניין והנעה ללמידה משמעותית.
- **במטרה לסייע בבניית התכנית, רצ"ב חומרי הסברה מגוונים לפעילויות. לקבלת רעיונות וחומרים נוספים ניתן להיכנס גם לאתרי הפיקוח על החינוך הגופני במחוזות.**

אנא הירתמותם ליישום המשימה הלאומית והובלת מהלכים למען אורח חיים פעיל ובריא.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

ו. פכ"ל – פעילות כושר גופני לחיים

1. כללי:

מחקרים רבים מעידים על כך שאורח החיים של בני הנוער בישראל הינו יושבני וכולל זמן רב מול המסכים, תוך צריכת מזון מהיר ולא בריא, ובנוסף ממעטים בפעילות גופנית בשעות הפנאי.

אורח חיים זה פוגע בבריאות בני הנוער וגורם להשמנה, למחלות ולהתנהגויות בסיכון. השילוב של פעילות גופנית המותאמת לכל הרמות ושיפור הכושר הגופני והיכולות, לצד הקניית ידע ומודעות הם השילוב המנצח. האחריות הכוללת להפעלת התכנית מוטלת על הפיקוח על החינוך הגופני במשרד החינוך באמצעות התאחדות הספורט לבתי הספר בשיתוף עם הרשויות המקומיות/בעלויות. אוכלוסיית היעד:

תלמידי בתי הספר התיכוניים בכיתות י, י"א ו"ב.

2. מטרות:

1. שיפור הרגלי הפעילות הגופנית והבריאות בקרב בני הנוער.
2. שיפור הכושר הגופני והטמעת תרבות הפעילות הגופנית כחלק מרכזי באורח החיים בקרב הנוער בישראל תוך העמקת חלקה של מערכת החינוך וכהכנה לקראת שירות צבאי ואזרחי משמעותי.

3. כ"א לתוכנית:

1. מורים לחינוך גופני.
2. מתמחים בהוראה בחינוך הגופני.
3. מדריכים ומאמנים במקצועות הספורט השונים על פי חוק הספורט ואשר יעברו הכשרה-ייעודית לתכנית.
4. חיילים ספורטאים מצטיינים שישוּבצו בבתי ספר בפריסה ארצית החייל הספורטאי-יהיה עוזר מורה/מדריך/מאמן בבית הספר.
5. **קיימות שתי אפשרויות ארגוניות להפעלה:**
אפשרות 1 הקמת מועדון בית ספרי "פכ"ל" להפעלת חוגי כושר גופני לבנים ולבנות.
2 יחידות אימון בימים נפרדים לכל קבוצה. קבוצה תמנה עד 25 תלמידים/ות. הפעילות תכלול עבודה על כלל מרכיבי הכושר הגופני (בדגש על סבולת, ריצת ניווט, כוח וגמישות). הפעילות תתבצע ב-2 רמות אימון.
אפשרות 2 הוספת שעה שבועית במערכת הלימודים + תכנית אימונים ל-2 אימונים שבועיים עצמאים. הפעילות תכלול עבודה על כלל מרכיבי הכושר הגופני (בדגש על סבולת, ריצת ניווט, כוח וגמישות). הפעילות תבוצע ב-2 רמות אימון. לכל רמת אימון תותאם תכנית אימונים. מינימום 4 כיתות בבית ספר.

ז. תיק תכניות לימודים – בחינוך גופני

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תכניות לימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תכנית הלימודים.
2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

3. **הערכים** המרכזיים בתחומי הדעת השונים. בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית.

התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.
[קישור לתיק תכניות לימודים](#)

ח. חוזרי מנכ"ל חשובים שעודכנו בשנה האחרונה

[כללי ההתנהגות החינוכית, החברתית והספורטיבית לבתי ספר על יסודיים הנוטלים חלק בתחרויות ספורט – האמנה החינוכית" – השינוי:](#)

אישור רפואי

בהתבסס על עמדת משרד הבריאות בנוגע להמצאת אישורים רפואיים, השתתפות התלמיד בנבחרת בית הספר מותנית בהצהרת ההורים על בריאות ילדם שנמסרה למוסד החינוכי (ראו הוראת קבע מס' 0081 בחוזר עח/6, "אישורים רפואיים").

במקרה שהצהרת ההורה מציינת מצב של מחלה (אחד הסעיפים בטופס ההצהרה מסומן), יש צורך באישור מרופא לביצוע פעילות ספורט תחרותית.

ההנחיות הרפואיות במצבים אלו תהיינה תקפות למשך שנה או עד עדכון על ידי ההורים במקרה של המלצות רפואיות חדשות. ההורים נדרשים להצהיר מדי שנה על בריאות ילדם.

ט. פיתוח מקצועי למורים (השתלמויות ארציות, השתלמויות מחוזיות)

הפיתוח המקצועי עבור המורים לחינוך גופני אינו רק אמצעי לעליה בדרגות השכר. הפיתוח המקצועי מהווה אמצעי להעמקה והתמחות בתחומים הרבים של החינוך הגופני, על מנת לאפשר מתן מענה הולם לתלמידים במהלך שיעורי החינוך הגופני.

מורה שסיים זה עתה את המכללה לחינוך גופני וגם המורה הוותיק יותר, זקוקים להמשך התפתחות מקצועית בכל מהלך חייהם המקצועיים. היציאה ללימודים מסייעת גם "למילוי מצברים" וגם להתאווורות מעבודת ההוראה, השוחקת לעיתים.

אי לכך, מתבקשים המורים לחינוך גופני להירשם, במרכזי הפסג"ה, להשתלמויות המחוזיות בחינוך גופני המאורגנות על ידי המפקחים על החינוך הגופני.

ראו בטבלה המצורפת [קישור](#) להשתלמויות ארציות המיועדות לכלל המורים לחינוך גופני;

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

השתלמויות בחינוך גופני תשע"ט
השתלמויות מקוונות (מט"ח - Lnet) בתקצוב המזה"פ

שם הקורס	שעות	מנחה	מיועד	הערות
למידה מבוססת פרויקטים P.B.L	60	נתאלי זורבסקי	מורי מגמות	
פדגוגיה בעידן החדש א' (1)	30	דר' מיכל זלצמן	מורים לחינוך גופני יסודי	משולב כלים טכנולוגיים
פדגוגיה בעידן החדש א' (2)	30	דר' מיכל זלצמן	מורי מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני	משולב כלים טכנולוגיים
פדגוגיה בעידן החדש ב'	30	דר' מיכל זלצמן	מורי מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני	בתשע"ט בפיתוח. תנאי קבלה סיום קורס א'
חשיבה מסדר גבוה - שאלות עמ"ר	30 - פיתוח 30 - קורס למורים	גלית צרור	מורי מגמות	
מיקרו קרדיטציה 5 קורסים בני 10 שעות	50	דר' מיכל זלצמן מירי יגל אפרת עומר	מורים לחינוך גופני	
רכזי מקצוע בחינוך גופני	30	אפרת עומר וצפרירה זאב	מורים לחינוך גופני	
השתלמויות במכללה בווינגייט				
הוראת תכנים עיוניים במקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני	120 - לא נחשב בתקציב	מרצים - מכללת וינגייט	מורים לחינוך גופני	הרשמה במכללה
התאמת פעילות גופנית לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים	30	מרצים - מכללת וינגייט	מורים לחינוך גופני	השתלמות מקוונת הרשמה במכללה
הוראת תזונה נבונה	30	מרצים מכללת וינגייט	מורים לחינוך גופני	הרשמה במכללה
השלמות להוראת תכנים עיוניים בקורסי המדריכים	30	מרצים מכללת וינגייט	מורים לחינוך גופני	בשיתוף מנהל הספורט. הרשמה במכללה
השתלמות בבית יציב				
קורס למדריכים לספר "הקשר החברתי"	30	מרצות: מיכל טל, ד"ר אלה שובל וד"ר שירי אייבזו	מורים לחינוך גופני שיומלצו על ידי המפקחים במחוזות	

\\fsd\vol2\DATA\ הפיקוח הארצי על החינוך הגופני\עפר שמעוני\תשעט - שנת הלימודים\תשעט\מפמדר תשעט\חינוך גופני תשעט - docx1.docx

המען למכתבים: רחוב השלשה מס' 2 בניין מושקוביץ ת"א, מיקוד 61092
 טלפון: 03-6896136 ; פקס: 03-6896135/759

אתר האינטרנט: ofersh@education.gov.il www.education.gov.il/pe

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

י. 70 שנה למדינת ישראל

תחום דעת	נושאים מרכזיים בתכניות הלימודים המורים לחינוך גופני יתאימו את הנושאים לרמת הכיתות אותן ילמדו	תחום דעת
<p>קישורים למערכי שיעור ופעילויות</p> <p>"ידע והבנה" בחינוך הגופני http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufani/Pedagogia/OrahAtYeda.htm קאופמן ח. וחרירי ח. (2002) "תרבות הגוף והספורט בישראל במאה העשרים". הוצאת יד יצחק בן-צבי והוצאת מכון וינגייט.</p>	<p>"ידע והבנה":</p> <p>א. התפתחות הוועד האולימפי הישראלי, השתתפות משלחות ישראל במשחקים האולימפיים, הישגי ספורטאי ישראל במשחקים האולימפיים. ב. השתלבות בני המיעוטים בספורט במדינת ישראל. ג. השתלבות הנשים בספורט במדינת ישראל. ד. כינוסי המכביות מאז קום המדינה. ה. התפתחות הכדורגל מאז קום המדינה. ו. התפתחות הכדורסל מאז קום המדינה.</p>	<p>חינוך גופני</p>
<p>משחקים של פעם ופעילויות בהפסקה: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufan/i/MaamarimKishurim אזרחות טובה באמצעות חינוך גופני וספורט: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufan/i/Yozmot/Manhigot.htm http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufan/i/Yozmot/Sheurim.htm ניווט באתרי מורשת: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufan/i/Yozmot/NivotSport.htm</p>	<p>פעילות מעשית</p> <p>א. משחקים של פעם. ב. המלצות לפעילויות בהפסקה. ג. אזרחות טובה באמצעות חינוך גופני וספורט. ד. ניווט באתרי מורשת.</p>	

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

מיפוי תחומי דעת לקידום ערכי סובלנות- 70 שנה למדינת ישראל

המורים לחינוך גופני יתאימו את הנושאים לרמת הכיתות אותן ילמדו			
חינוך גופני לביה"ס	ג'- י"ב	לימוד משחקי כדור, משחקי תנועה ונופש פעיל.	<p>המורה לחינוך גופני יעשה שימוש בסוגי המשחק השונים כסימולציה של החיים על מנת להקנות לתלמידים: כבוד הדדי, הגינות בספורט, כיבוד הישג ספורטיבי של היריב, "לנצח ביושר ולהפסיד בכבוד".</p> <p>הרחבת הקניית הערכים במסגרת מלחיצה יותר "תחרות ספורטיבית". הדגש הוא על התלמידים המתחרים ולא פחות על התלמידים המעודדים עידוד חיובי והוגן כלפי הקבוצה שלהם.</p> <p>הדגשת שיתוף הפעולה בין בני זוג (שאינם חברים בהפסקה) תוך תרגול ותיקון הדדי ואף שמירה הדדית, המקרבים בין התלמידים מהבחינה החברתית.</p> <p style="text-align: center;"><u>משחקים של פעם ופעילויות בהפסקה:</u> http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufani/MaamarimK/ishurim</p> <p>דגש על לימודי פולקלור של עדות ישראל לשם קירוב הלבבות בין בני העדות השונות בעם ישראל. ובנוסף הוראת ריקודים של בני המיעוטים במדינת ישראל לשם קירוב הלבבות בין כל אזרחי המדינה.</p>
		קיום תחרויות ספורט פנים בית ספריות והשתתפות בתחרויות ספורט בין בתי הספר.	
		הוראת ענפים אישיים: אתלטיקה קלה והתעמלות ספורטיבית.	
		משחקים של פעם.	
		הוראת ריקודי עם ועמים	

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

יא. תמונה ישראלית

תמונה ישראלית" הוא מיזם חדשני המעניק חוויות לימוד ייחודית, באמצעותו יכולים תלמידים לחוות עשרות אירועים מרכזיים שעיצבו את המדינה, לחקור אודותם ולהעמיק בהם. המיזם כולל שלושה חלקים:

1. ציר זמן מודפס המיועד לתלייה בבית הספר.
2. אפליקציית מציאות רבודה, הניתנת להורדה לטלפון חכם ומיועדת לשימוש בקרבת ציר הזמן המודפס.
3. אתר אינטרנט "70 שנה למדינה" המציע מידע נוסף להעמקה וכן פעילויות חינוכיות משלימות.

משרד החינוך, בהובלת המזכירות הפדגוגית פיתח את המיזם "תמונה ישראלית" לרגל שנת ה-70 למדינה. המיזם נועד לשימוש בשנים הבאות, מזמינים את כולכם להשתמש ב"תמונה הישראלית", ליהנות ממנה, להרחיב ולהעמיק בנושאים רלוונטיים וגם לשלב אירועים נוספים. ציר הזמן של "תמונה ישראלית" כולל גם אירועים מכוננים בספורט הישראלי: זכיה ראשונה בגביע אירופה לאלופות בכדורסל על ידי מכבי תל אביב בשנת 1977, זכיה ראשונה של עירוני סח'נין בגביע המדינה בכדורגל בשנת 2004, זכיות ראשונות במדליות אולימפיות המשחקים האולימפיים בברצלונה בשנת 1992, אירוע רצח י"א חללי מינכן במשחקים האולימפיים במינכן בשנת 1972 ועוד. הקישור ל"[התמונה הישראלית](#)".

יב. מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 יחידות לימוד ובנוס

1. תכנית הלימודים ברפורמת הלמידה המשמעותית - [בתכנית זו לא חל שינוי בפרקי הלימוד](#).
2. [חלוקת שעות ההוראה](#) במקצוע המוגבר בחינוך גופני במהלך שלוש שנים.
3. [שאלות עמ"ר \(ערכים מעורבות ורלוונטיות\)](#) - קידום החשיבה הרגש והערכים בלמידה, [כחלק מפיתוח ה"חממה הפדגוגית"](#) בשנתיים הקודמות העמקנו את העיסוק בעמ"ר (ערך מעורבות ורלוונטיות) בלמידה, בהוראה ובהערכה. הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה, ובהכנסת כ 10 נקודות עוסקות בעמ"ר בבחינת הבגרות. בשנה זו נעמיק ונרחיב את השיח על המעורבות, הרלוונטיות הערכיות בתוך הלמידה ובהערכה. אנו מבקשים מכם לשלב את השיח הזה בלמידה ובכיתות. כמוכן, נמשיך לשאול את שאלות העמ"ר במבחני הבגרות בהיקף של כ 10 נקודות, שאלות העמ"ר בבגרות יכללו גם סעיפי ידע וערכים. אנו מזכירים שעיקר מטרתנו היא הלמידה בכיתה, ושתשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע של תחום הדעת. בכדי ללמוד עוד על תפיסת העמ"ר ועל שאלות שנשאלו בבחינות הבגרות בתחומי הדעת שונים ראו [כאן](#). כמוכן, [מצגת הסבר על שאלות עמ"ר לכל המקצועות מהמזכירות הפדגוגית](#). להלן [קישור לקובץ עם שאלות עמ"ר בחינוך הגופני](#).
4. [הערכה חלופית בכיתה י"ב](#) - עבודות חקר ופרויקטים PBL.
5. [שאלון מותאם במקצוע מוגבר בחינוך הגופני](#) - יש להקפיד לבחון את התלמידים במהלך כל השנה ולא רק בבחינת סיום / בגרות, לפי ההתאמות אשר קיבלו אישור ממשרד החינוך.
7. [הכשרת מורים ללמד בקורסי המדריכים את התכנים העיוניים](#). המורים ידרשו לקורס בן 30 שעות שיתקיים במכללה האקדמית בווינגייט.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

8. מועד אחרון להגשת בקשות לפתיחת מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 יח"ל בחירה מתרבות כללית – 30 באפריל מידי שנה.
9. [בנוס במקצוע המוגבר בחינוך גופני](#). (ראו סעיף 5 בקישור זה)

י"ג. ספורט בתי הספר ברמה העולמית

שליחת משלחות בתי ספר לאליפויות עולם של בתי הספר תורמת להעלאת המוטיבציה של התלמידים להתמודד באליפויות הארציות על מנת להגיע למעמד ייצוג המדינה באליפויות העולם של בתי הספר, תוך מתן שימת לב על חינוך באמצעות ספורט בתי הספר. נוכחות משלחות ישראל באליפויות אלה הינו אינטרס לאומי ממדרגה ראשונה, בשל העובדה שתלמידינו משגררים את המדינה באופן האמתי, הטוב והמוצלח ביותר.

נבחרות בתי הספר שייצגו אותנו באליפויות עולם של בתי הספר בשנה"ל תשע"ח

<u>הישג מיוחד</u>		<u>הנבחרת</u>
מדליית ארד	כדוריד – קטאר – 2018 1.3 – 21.2	קציר חולון – תלמידים
	כדוריד – קטאר – 2018 1.3 – 21.2	העמית ראשל"צ - תלמידות
מדליית ארד	כדורגל אולמות – ישראל – 13 – 21 במרץ 2018	מדעים ואמנויות חדרה – תלמידים
	כדורגל אולמות – ישראל – 13 – 21 במרץ 2018	אביב רעננה – תלמידים
	כדורגל אולמות – ישראל – 13 – 21 במרץ 2018	ג'מאל טרביה – סח'נין תלמידות
	מרוצי שדה – צרפת – 2 – 8 באפריל 2018	קרית חינוך דרור – תלמידים
	מרוצי שדה – צרפת – 2 – 8 באפריל 2018	הריאלי העברי חיפה – תלמידות
	טניס שולחן – מלטה – 8 – 15 באפריל 2018	הריאלי העברי חיפה – תלמידים
	טניס שולחן – מלטה – 8 – 15 באפריל 2018	ליהמן דימונה – תלמידות
מקום רביעי	כדורעף – צ'כיה – 1 – 10 ביוני 2018	בית חינוך אופק – תלמידים
	כדורעף – צ'כיה – 1 – 10 ביוני 2018	בית חינוך מעיין שחר - תלמידות

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

אליפויות עולם לבתי ספר בשנה"ל תשע"ט

שחייה – ברזיל
 ניווט תחרותי – אסטוניה
 כדורסל – יוון
 כדורעף חופים – איטליה
 אתלטיקה קלה - קרואטיה

י"ד. איסור כניסת איגודי ספורט לבתי הספר

לאחרונה הגיעו פניות ותלונות על מקרים בהם איגודי ספורט פועלים בתוך בתי ספר בניגוד להוראת חוזר מנכ"ל האוסרת זאת באופן מפורש.

להלן ציתות מחוזר מנכ"ל תשע"ז/12(א), כה' באב תשע"ז, 17 באוגוסט 2017:

"אין לאפשר בשום מקרה כניסה לבתי הספר ולגני הילדים של גופי ספורט, אגודות ספורט או כל גורם העוסק בספורט לצורך הדגמה, מיון תלמידים או הפעלתם במהלך השוטף של הלימודים".

על מנהלי בתי הספר להקפיד על הוראה זו !

קישור לחוזר המנכ"ל:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/3/3-7/HoraotKeva/K-2017-12-1-3-7-88.htm>